

NIET -
ONTVANKELIJK

ONGEGROND/
AFGEWEZEN

Arts past rapport aan op verzoek ambtenaren

'Graag (...) zoals afgesproken het advies aan te vullen (...)', stond er in de mail van de gemeente, aan de arts uit deze tuchtzaak. De gemeente had het adviesbureau waar hij nog maar net voor werkte ingeschakeld. In dat kader zag hij een vrouw die bezwaar had aangetekend tegen een besluit van de gemeente. Na het consult zei de arts tegen de vrouw dat hij het advies zou uitbrengen haar de voorzieningen waar zij om vroeg, te verstrekken. Dat schreef hij in een rapport, dat zijn supervisor geschikt vond. Per e-mail ging het naar de gemeente. De gemeente was er niet blij mee, en de arts kreeg op zeker moment zelfs twee ambtenaren op bezoek die hem

verzochten het rapport aan te passen. En snel een beetje. Na overleg met een ervaren collega voldeed de arts aan het verzoek. Zonder de vrouw te informeren paste hij het rapport fors aan. Zo verwijderde hij de zin waarin hij stelt dat er een indicatie is voor bepaalde voorzieningen. En hij liet staan dat hij het rapport met de vrouw had besproken en dat zij zich erin kon vinden.

De vrouw stapte naar de tuchtrechter, vooral omdat zij aan de orde wilde stellen dat er geen sprake was van een onafhankelijk advies, nu de gemeente zo aandrong op aanpassingen. Maar ook dat zij niet bij de aanpassingen betrokken was. De tuchtrechter geeft

klaagster deels gelijk: de arts had haar in ieder geval moeten informeren over de wijzigingen en moeten nagaan of zij zich erin kon vinden. Klaagster kon nu geen feitelijke onjuistheden meer corrigeren en haar mening niet laten meewegen. Daarnaast heeft hij de gemeente min of meer laten dicteren wat er in het advies moest staan. Of dat nu correct was of niet: zo ontstond in ieder geval de 'schijn van een gebrek aan objectiviteit' en dat had de arts moeten voorkomen. Hij krijgt een waarschuwing.

Sophie Broersen, arts niet-praktiserend/
journalist
Robinetta de Roode, adviseur gezondheids-
recht

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Zwolle d.d. 13 februari 2018

(ingekort door redactie Medisch Contact)

Beslissing naar aanleiding van de op 13 oktober 2017 bij het Regionaal Tuchtcollege te Zwolle ingekomen klacht van A, wonende te B, klaagster, tegen C, arts, (destijds) werkzaam te B, (...), verweerder.

01

Het verloop van de procedure

(...)

02

De feiten

(...)

Op 26 juli 2017 is klaagster op het spreekuur van verweerder geweest in het gemeentehuis te B, in verband met een medisch advies dat de gemeente D had aangevraagd over een Wmo-aanvraag. Verweerder was in dienst van E, een medisch adviesbureau, en zat in zijn inwerkperiode. Klaagster was bij verweerder ingepland voor een kort gesprek inzake de beoordeling voor een gehandicaptenparkeerkaart. Bij binnenkomst bleek echter dat verweerder werd gevraagd om een beoordeling in het kader van een bezwaar tegen de afwijzing door de gemeente van de aanvraag van een handbewogen rolstoel en woningaanpassing (een onderrijdbaar aanrecht). Verweerder heeft ter plaatse de Functiemogelijkhedenlijst ingevuld. Aan het eind van het gesprek met klaagster heeft hij aangegeven dat hij voldoende

informatie had en dat hij zou adviseren de voorzieningen te verstrekken.

Verweerder heeft naar aanleiding van het gesprek een advies-rapportage gemaakt. Hij stuurde de rapportage aan zijn supervisor, die de rapportage geschikt vond en in de database van E zette en tevens per e-mail aan de gemeente zond (advies 1).

Op 22 augustus 2017 kreeg verweerder een e-mail van zijn secretariaat dat de gemeente niet tevreden was met de rapportage, met het verzoek de betrokken ambtenaar te bellen. In verband met drukke werkzaamheden beantwoordde verweerder eerst op 28 augustus 2017 schriftelijke vragen per e-mail, waarop hij het verzoek kreeg zijn advies aan te passen. Door tijdgebrek bleef dit liggen. Verweerder kreeg op 6 september 2017 tijdens zijn spreekuur in D twee ambtenaren op bezoek die hem verzochten om het aangepaste rapport zo spoedig mogelijk in te leveren, aangezien uiterlijk de volgende dag de beslissing op bezwaar moest worden verzonden om een dwangsom te vermijden. Op 7 september 2017 om 12.12 uur ontving verweerder van de gemeente nog een e-mail waarin stond – voor zover van belang: *‘U geeft advies aan de gemeente, het advies wordt pas met de beslissing op bezwaar aan mevrouw verzonden. Graag het verzoek zoals afgesproken het advies aan te vullen en mijn opmerkingen hierin mee te nemen (zie bijlage). Indien u niet voor 16.00 uur het advies kunt toesturen komen wij in de problemen in het kader van Wet Dwangsom dus dan verwachten wij hier tijdig bericht over van u.’*

Verweerder verzocht een ervaren collega om advies en paste het rapport aan (advies 2). Hij sloot het advies af op 8 september 2017 om 00.51 uur en zond dit naar de gemeente.

De adviezen verschillen op diverse punten van elkaar.

1. Onder de kop ‘Advies sociaal domein’:

- onder Advies: In het eerste advies: *‘Om die reden is er een indicatie voor een handbewogen rolstoel met goede zijwaartse balans, alsook een onderrijdbaar aanrecht in huis.’* In het tweede advies ontbreekt deze zin.

- onder ‘Anamnese’: in het eerste advies: *‘Een aanvraag voor een adequate handbewogen rolstoel en een onderrijdbaar aanrecht is in eerste instantie afgewezen, omdat volgens de keurende arts de beperkingen niet voldoende objectiveerbaar waren. Hiertegen is cliënt in bezwaar gegaan.’* In het tweede advies: *‘Een aanvraag voor een adequate handbewogen rolstoel en een onderrijdbaar aanrecht is in eerste instantie afgewezen. Hiertegen is cliënt in bezwaar gegaan; bij de hoorzitting van 29-05-2017 gaf cliënt aan dat er sprake was van gewijzigde omstandigheden, t.w. dat zij door de afwijzing volkomen zorgafhankelijk was geworden.’*

- onder ‘Wat is de omvang en de indicatieduur van de voorziening?’: in het eerste advies: *‘Onbepaalde tijd, aangezien het chronische problematiek betreft zonder dat momenteel duidelijk is of er adequate behandeling mogelijk is.’* In het tweede advies: *‘Onbepaalde tijd, aange-*

zien het chronische problematiek betreft zonder dat momenteel duidelijk is of er adequate behandeling mogelijk is. Uit de door cliënt overgelegde stukken blijkt dat er veel behandelingen zijn verricht, ook door specialisten o.a. van een universiteitskliniek, maar vooralsnog met onvoldoende resultaat. De behandelingen lopen nog. Gezien het beloop tot dusverre valt redelijkerwijs niet te verwachten dat de situatie binnen 6 maanden substantieel zal verbeteren.’

- onder ‘Welke resultaten wil de cliënt bereiken’: in het eerste advies: *‘Adequate handbewogen rolstoel met betere zitbalans, en onderrijdbaar aanrecht.’* In het tweede advies: *‘Verbetering van de redzaamheid, met name binnenshuis. De aanvraag beoogt het verkrijgen van hulpmiddelen om dit te effectueren.’*

- onder ‘Het advies is met de cliënt besproken?’: in het eerste advies: *‘Ja. Aanvullende opmerking: Zij kan zich vinden in het advies.’* In het tweede advies: *‘Ja. Zij kan zich vinden in het advies.’*

2. (...)

- onder Beperkingen persoonlijke zorg is in het tweede advies toegevoegd:

‘In hoeverre is cliënt beperkt om zelfstandig naar het toilet te gaan en zich zelf te reinigen? En in hoeverre is het voor mevrouw onmogelijk om met de elektrische rolstoel naar het aanrecht te rijden, met een kruk op te staan en een glas water te pakken? Transfers kunnen zelfstandig worden gemaakt; ook zelfverzorging resp. zelfstandig naar het toilet gaan is mogelijk maar met fors tempoverlies. Kortdurend met een elleboogkruk aan het aanrecht staan is mogelijk, echter aan het aanrecht werken is alleen zittend mogelijk omdat de normale linkerarm al wordt benut voor het vasthouden van de kruk.’

In het eerste advies ontbreken deze zinnen.

(...)

Blijkens bijlage 2, welke klaagster heeft overgelegd, zijn de aanpassingen verricht op verzoek van en in overeenstemming met voorstellen van de gemeente.

Op 7 september 2017 ontving klaagster de beslissing op bezwaar van de gemeente waarin de gevraagde voorzieningen werden afgewezen.

Klaagster heeft op 8 september 2017 contact opgenomen met E en kreeg per e-mail het medisch advies toegestuurd (advies 1). Enkele dagen later ontving klaagster via de gemeente het medisch advies waarop de beslissing op bezwaar was gebaseerd (advies 2).

Op 3 oktober 2017 stelde klaagster verweerder op de hoogte dat haar aanvraag was afgewezen en dat zij in het bezit was van de twee versies van de rapportage.

Op 11 oktober 2017 belde klaagster verweerder opnieuw. Verweerder heeft aangegeven dat hij de gang van zaken betreurde en zich haar ergernis kon voorstellen.

03

Standpunt van klaagster en de klacht

Klaagster verwijt verweerder, zakelijk weergegeven:

- dat hij zonder haar toestemming het medisch advies heeft aangepast, dit vooraf niet aan haar heeft voorgelegd, waardoor zij geen gebruik heeft kunnen maken van haar inzage- en blokkeringsrecht;
- dat hij een tweede medisch advies heeft geschreven op aanwijzing van de gemeente;
- (...)

04

Standpunt van verweerder

Verweerder voert, zakelijk weergegeven, aan dat hij zich ten aanzien van zijn handelen in dezen weloverwogen toetsbaar opstelt. Hij verzoekt het college om bij de beoordeling van zijn handelen rekening te houden met alle door hem genoemde omstandigheden. Verweerder heeft het eerste rapport met klaagster besproken. Zij was het met de strekking ervan eens. Hij heeft dit vervolgens aan zijn supervisor gestuurd die de vervolgstappen heeft ondernomen, zodat het rapport bij de gemeente terecht kwam. Verweerder zat in zijn inwerkperiode en wist niet beter dan dat dit de manier was waarop een en ander zou lopen. Het was daarnaast de ervaring van verweerder dat cliënten inzage krijgen via de opdrachtgever (gemeente). De tweede rapportage is helaas niet met klaagster besproken. Verweerder was van mening dat de strekking van de rapportage niet anders was dan hetgeen hij in zijn eerste rapportage had genoteerd (afgezien van de opmerkingen over de oppasbehoefte en het ov-pasje). Hij beseft achteraf dat hij de wijzigingen met klaagster had moeten bespreken. Gezien de (tijds)druk van derden is hij hier helaas niet aan toegekomen. Het spijt verweerder dat klaagster op deze manier geen gebruik heeft kunnen maken van haar inzage- en blokkeringsrecht. (...)

05

De overwegingen van het college

(...)

5.2 Klaagster heeft ter zitting toegelicht dat zij met haar klacht vooral aan de orde wil stellen dat verweerder onder druk van de gemeente zijn rapportage heeft aangepast, waardoor van een onafhankelijk advies geen sprake meer is, en dat hij de wijzigingen niet met haar heeft besproken, waardoor zij geen gelegenheid heeft gehad om onjuistheden te corrigeren. Wat er ook zij van de vraag of het wettelijke blokkeringsrecht in deze situatie van toepassing is en ongeacht of klaagster om inzage in het advies had gevraagd, is duidelijk dat verweerder niet met de vereiste zorgvuldigheid heeft gehandeld door zijn advies op aandringen

van de gemeente aan te passen, zonder klaagster daarin te kennen en haar op enigerlei wijze daarbij te betrekken. Het college stelt daarbij voorop dat, zoals de KNMG-richtlijn Omgaan met medische gegevens in hoofdstuk 2 (Medische advisering, beoordeling of indicatie in opdracht van derden) vermeldt, de arts iedere betrokkene in de gelegenheid stelt om aan te geven of hij de uitslag van de medische advisering wil vernemen. Voorts is vermeld dat, ook bij rapportages over medische beoordelingen waarin de betrokkene geen blokkeringsrecht toekomt, het een goed gebruik is om de betrokkene eerst een conceptrapport toe te sturen en hem de gelegenheid te geven om feitelijke onjuistheden te corrigeren. In de situatie waarin het advies met betrokkene is besproken en betrokkene te kennen heeft gegeven dat hij zich daarin kan vinden, is dat laatste niet nodig. Dat wordt echter anders als er inhoudelijke wijzigingen in het advies worden aangebracht: dan ligt het voor de hand de betrokkene daarover te informeren en na te gaan of deze zich ook in het gewijzigde advies kan vinden.

5.3 De aanpassingen in de rapportage kwamen er in de kern op neer dat het advies dat de aangevraagde voorzieningen waren geïndiceerd werd geschrapt, dat een aantal opmerkingen over de beperkingen en functionele mogelijkheden werd toegevoegd (met name ten aanzien van alleen thuis kunnen zijn, transfers, naar het toilet gaan, staan en werken in de keuken) en dat de opmerkingen over de indicatieduur, behandelingsmogelijkheden en prognose werden genuanceerd. Ook al meende verweerder dat de strekking van het advies daarmee niet veranderde, hij had moeten begrijpen dat de vragen en opmerkingen van de gemeente niet voor niets waren en dat de wijzigingen relevant waren. Daar komt bij dat hij aan klaagster te kennen had gegeven dat hij zou adviseren de voorzieningen te verstrekken. Dat positieve advies had hij ook in de eerste versie van het rapport opgenomen. In de aangepaste versie heeft hij dit geschrapt, omdat de gemeente aangaf dat het aan haar is de indicatie te stellen op basis van het advies. Wat daar echter ook van zij, verweerder week daarmee in elk geval af van wat hij klaagster in het vooruitzicht had gesteld. Verder liet verweerder in het rapport staan dat hij het advies met klaagster had besproken en dat zij zich in het advies kon vinden. Ten aanzien van de aangepaste versie kon dat echter niet zonder meer worden gezegd. Door deze gang van zaken heeft klaagster niet de mogelijkheid gehad om eventuele feitelijke onjuistheden in de gewijzigde versie te corrigeren en haar mening mee te laten wegen. Verweerder heeft in dat opzicht niet de zorgvuldigheid jegens klaagster betracht die in de gegeven omstandigheden van hem had mogen worden verwacht.

5.4 Uit de overgelegde stukken blijkt verder dat de gemeente vragen heeft gesteld en opmerkingen heeft gemaakt over het eerste advies en nadrukkelijk heeft verzocht dit advies op een aantal punten aan te passen. Daarbij heeft de gemeente in de bijlage bij de e-mail van 7 september 2017 opgemerkt dat zij een aantal uitgeschreven vragen en antwoorden in het advies terug

wilde zien. Verweerder heeft die teksten inderdaad in het gewijzigde advies overgenomen. Daardoor lijkt het alsof de gemeente het advies in zoverre heeft gedicteerd. De gemeente verwijst voor de bedoelde vragen en antwoorden echter naar een (niet overgelegde) e-mail van verweerder van 7 september 2017. Gelet daarop gaat het college ervan uit dat de antwoorden wel van verweerder afkomstig waren. Voor zover klaagster heeft bedoeld dat de gemeente de inhoud van het advies heeft bepaald, ziet het college voor dat verwijt dan ook onvoldoende grond. Wel is juist dat de gemeente uiteindelijk min of meer heeft gedicteerd wat er in het advies moest worden opgenomen. Door daaraan mee te werken, zonder klaagster daarin te betrekken, heeft verweerder hoe dan ook de schijn van een gebrek aan objectiviteit laten ontstaan. Dat had hij moeten voorkomen. Het college acht de klachten in zoverre gegrond. (...)

5.6 Nu de klacht deels gegrond is, zal een maatregel worden opgelegd. Het college constateert dat verweerder zijn eigen professionaliteit onvoldoende heeft bewaakt en te weinig oog heeft gehad voor de positie van klaagster toen hem om aanvulling en aanpassing van het advies werd gevraagd. Het college houdt in het voordeel van verweerder rekening met het feit dat hij in een inwerkperiode zat, dat hij bij de aanpassing van de rapportage heeft gehandeld op advies van een ervaren collega en dat hij onder (tijds)druk stond. Gelet op dit alles acht het college een waarschuwing passend. (...)

06

De beslissing

Het college

- verklaart de klacht gedeeltelijk gegrond (als hierboven genoemd onder 5.2, 5.3 en 5.4);
- legt op de maatregel van waarschuwing;
- wijst de klacht voor het overige af; (...)

Aldus gedaan door mr. H.L. Wattel, voorzitter, mr. dr. Ph. S. Kahn, lid-jurist, en M.D. Klein Leugemors, dr. A.P.E. Sachs en M.J.T. Tijkotte, leden-artsen, in tegenwoordigheid van mr. B.E.H. Zijlstra-Bauer, secretaris, en uitgesproken in het openbaar op 13 februari 2018 door mr. A.L. Smit, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. H. van der Poel-Berkovits, secretaris. ■

web

De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Voor meer uitspraken zie tuchtrecht.nl.

OPVALLENDE UITSPRAKEN

● Huisarts baseert beleid op onvoldoende onderzoek

Patiënt heeft diabetes type 2 en had een te hoog glucosegehalte, voelt zich griepig en is verward. Hij zit in een rolstoel en reageert nauwelijks op vragen. De huisarts raadpleegt het journaal niet, maar gaat af op mededelingen van de ex-echtgenote. De huisarts meet glucose en temperatuur en luistert naar de longen. De langwerkende insuline voor de volgende ochtend wordt opgehoogd met vier eenheden. De nacht na het consult overlijdt de patiënt. Het college oordeelt dat de huisarts onvoldoende heeft dogevraagd bij de ex-echtgenote en het beleid heeft gebaseerd op onvoldoende onderzoek.

De huisarts was niet op de hoogte van de medicijnen die patiënt slikte, omdat hij het dossier niet had geraadpleegd en het lichamelijk onderzoek beperkt was. Daarnaast heeft hij van de bevindingen van zijn onderzoek summier verslag gedaan. Tot slot heeft de huisarts nagelaten belinstructies te geven voor het geval de situatie zou verslechteren. Vrijwel alle klachten zijn gegrond en een berisping volgt.

RTG Zwolle, 7 mei 2018

● Onjuiste diagnose maar niet onzorgvuldig gehandeld

Een patiënt met pijnklachten aan de rechtertestis wordt onderzocht door de huisarts. Die stelt als diagnose een ontsteking, na telefonisch advies van een uroloog. Een paar dagen later stelt een andere uroloog torsio testis vast.

Het college oordeelt dat de huisarts de juiste diagnose heeft gemist, maar gehandeld heeft conform de richtlijn Acute epididymitis. Zij heeft voldoende onderzoek verricht en dit goed gedocumenteerd. Ook heeft zij een uroloog geraadpleegd en die zag geen reden voor verwijzing. Tevens heeft de huisarts voldoende nazorg geleverd. Nadat patiënt op de hoogte was gebracht van de diagnose torsio testis, heeft de huisarts onmiddellijk haar telefoonnummer gegeven zodat de patiënt haar kon bellen. En de huisarts heeft ingewonnen informatie over het effect van het missen van testikel en het testosterongehalte gedeeld met de patiënt. Het college oordeelt dat de klacht ongegrond is.

RTG Zwolle, 7 mei 2018

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangekend.

